

GŁOS PABIANIC

ORGAN WKŁĘK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

BOK II (V)

WTOREK 17 MAJA 1949 ROKU

Nr 134 (1058)

„Półk amerykański”

Bezprzykładny akt gwałtu

Nota protestacyjna Rządu Polskiego w związku z wydarzeniami na m/s „Batory”

WARSZAWA (PAP). — W DNIU 16 BM. SEKRETARZ GENERALNY MSZ. AMBASADOR S. WIERBŁOWSKI PRZYJAŁ AMBASADORA WIELKIEJ Brytanii SIR DONALDA ST. CLAIRA GAINERA, KTÓREMU WRECYŁ NOTĘ PROTESTACYJNĄ RZĄDU POLSKIEGO W ZWIĄZKU Z WYDARZENIAMI NA M/S „BATORY”.

Nota brzmi, jak następuje: Z polecenia mojego Rządu mam zaszczyt przedstawić Jego Ekszelleni stanowisko, jakie Rząd mój zajmuje w sprawie najścia polskiej brytyjskiej na m/s „Batory” i porwania przemocą jadącego tym statkiem pasażera Gerharda Eislera.

W dniu 14 maja br. płynący pod polską banderą pasażerski m/s „Batory”, zgodnie z ustalonymi rejsami na trasie New York — Gdynia, zawinął jak zwykle do portu Southampton. W chwili, gdy statek znalazł się w porcie, na pokład weszli urzędnicy brytyjscy. Mimo ich większej, niż normalnie liczby, kapitan i załoga statku byli przekonani, że zgodnie z ustatkowaniem międzynarodowej praktyki chodzą tu o osoby mające do końca przegladu dokumentów statku oraz odprawy pasażerskiej i celnej.

W kilka chwil później okazało się jednak, że osoby, które weszły na statek i które załoga z należytą kurtuazją na statek wpuszcza, przybyły tam w zupełnie innych zamiarach. Kilkunastu urzędników policji ustawiło się przy drzwiach kabiny kapitana i na korytarzach. Okazało się również, że w łodzi, którą przyjechał nowy pasażerowie statku, znajdowała się znaczna liczba agentów policji.

Jedną z osób, występującą jako przedstawiciel brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zażądała wydania „ślepego pasażera”. Z oświadczeń tego urzędnika wynikało, że chodzi o Gerharda Eislera, który znajdował się wśród pasażerów posiadających bilety okretowe. Policja, pomimo protestów władz polskich, dokonała następnie przesłuchania Eislera, po czym zażądała, aby przeszedł on do oddzielnej kabiny na rozmowę bez świadków.

Zwycięstwo Frontu Ludowego na Węgrzech

BUDAPESZT (PAP). Komunikat węgierskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podaje tymczasowe wyniki wyborów do nowego Zgromadzenia Narodowego.

Głosowało 1.154.622 osób. Z tej liczby za Frontem Ludowo-Demokratycznym wypowiedziało się 1.123.261 osób, przeciwko Frontowi 21.729. Głosów nieważnych oddano 9.623.

Tak więc na podstawie dotychczasowych obliczeń za Frontem Ludowo-Demokratycznym głosowało 98,1 proc. wyborców.

Cudzoziemskie linie lotnicze i okretowe przerwały obsługę w Szanghaju

LONDYN (PAP). Jak donosi agencja Reutersa, wszystkie cudzoziemskie linie lotnicze postanowiły wstrzymać od dzisiaj loty do Szanghaju.

Również cudzoziemskie przedsiębiorstwa żeglowne postanowiły przerwać obsługę Szanghaju.

Polskie władze konsularne i okretowe ponownie zaprosiły go. Z kolei odczytano Eislerowi nakaz aresztowania go, wydany w imieniu sądu pokoju w Southampton i brytyjskiej władze policyjnej zażądała od Eislera dobrowolnego oddania się w ich ręce. W odpowiedzi na to oraz na oświadczenie Eislera, że dobrowolnie ze statku nie zejście, kapitan „Batorego” stwierdził, że nie pozwala na przymusowe zabranie pasażera z pokładu.

Wówczas władze policyjne zagroziły użyciem siły. W tym właśnie momencie okazało się, że wśród urzędników brytyjskich znalazły się na statku osoby nie będące bynajmniej poddany Jego Królewskiej Mości, lecz funkcjonariuszami trzeciego państwa, a mianowicie, konsul Stanów Zjednoczonych w Southampton oraz attaché Ambasady Stanów Zjednoczonych w Londynie.

Urzędnicy Stanów Zjednoczonych odczytali kapitanowi polskiego statku, znajdującego się w porcie brytyjskim, depeszę władz amerykańskich zawierającą groźby w wypadku nie wydania przez władze polskie wymienionego pasażera. Następnie policja brytyjska uniemożliwiła kapitanowi statku i przedstawicielowi linii okretowej GAL opuszczenie kabiny kapitana, ograniczając ich swobodę ruchu, a inspektor policji Bray zarządził to potwierdzić.

Kapitan statku oraz przedstawiciel linii okretowej kategorycznie zaprzeczyli, na co otrzymali od inspektora Bray’a odpowiedź, że dysponuje on dostateczną siłą policyjną na „Batorem”, a w rezerwie, na przycumowanym obok holowniku ma ludzi oraz radiostację, przez którą może wezwać jeszcze dodatkową pomoc, aby siłą zająć ze statku pasażera.

W kilka chwil później inspektor Bray chwycił Eislera za rękę. Na ten znak czterech innych urzędników policyjnych chwyciło Eislera za ręce i nogi i — mimo ostrych protestów przedstawicieli władz polskich, członków załogi i pasażerów oraz mimo oporu samego Eislera — wywlekli go z kabiny i przy współudziale innych jeszcze urzędników policji wywlekli ze statku do stojącej obok łodzi.

Na ląd wprowadzono go przykutego do jednego z urzędników policji.

Przedstawiając powyższy opis burzających wydarzeń, które miały miejsce w porcie brytyjskim i spowodowane zostały przez urzędników i policję brytyjską, przy współudziale urzędników amerykańskich, wyraził muszę jak najostrejszy protest mego Rządu wobec działań przedstawicieli władz brytyjskich i formy ich postępowania.

Polski m/s „Batory” od dłuższego czasu zawija do portów brytyjskich i przez cały okres ściśle przestrzegał wszelkich przepisów prawa międzynarodowego oraz przepisów prawa angielskiego, dotyczących żeglugi i pobytu w portach obcych statków handlowych. Ani kapitan statku, ani jego załoga zachowaniem swym nie da-

li najmniejszej podstawy do jakiegokolwiek ingerencji policji brytyjskiej.

Wejście na statek tak znacznej liczby urzędników policji muszę zatem uznać za odywiste naruszenie obowiązujących w stosunkach międzynarodowych zasad traktowania statków handlowych w obcych portach.

Za oczywiste naruszenie tych zasad muszę w szczególności uznać podstępne wprowadzenie na statek przedstawicieli władz amerykańskich bez uprzedniego uzgodnienia tego kroku z kapitanem statku R.P.

Jak najostrejszy zaprzęstować też muszę przeciwko zachowaniu się policji, która de facto okupowała statek i pozbawiła kapitana swobody ruchów.

Jak wiadomo, kapitan statku, wykonywujący najwyższą władzę na pokładzie, odpowiedzialny jest za całość i bezpieczeństwo statku zarówno w stosunku do linii żeglownej i do państwa bandery, jak do państwa portu.

Zamknięcie kapitana w kabinie, uniemożliwianie mu wydawanie rozkazów i czuwanie nad powierzonym mu statkiem, mogło wywołać poważne szkody. Stanowiło to również oczywiście naruszenie tych zasad — nie tylko kurtuazji, lecz również i prawa — do których stosują się wszystkie państwa w obrocie międzynarodowym. Stanowiło to ponadto osobistą zniewagę osoby kapitana, a co więcej bandery przez niego reprezentowanej.

Chciałbym dodać, że tylko dzięki opanowanej postawie kaptana i załogi m/s „Batory” zdarzenia nie przybrały jeszcze poważniejszych rozmiarów.

Z wyżej wymienionych powodów protestuję również przeciwko zachowaniu się policji przez cały czas pobytu statku w porcie.

Jeśli chodzi o merytoryczną stronę zagadnienia, nie było, zdaniem mego Rządu, najmniejszych podstaw do ingerencji brytyjskich władz policyjnych. Zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami prawa międzynarodowego, państwo przybrzeżne rozciąga wprawdzie swoją jurysdykcję na statki przebywające w jego portach, ale jurysdykcja ta uzasadnia ingerencję władz lokalnych na statku w sprawach karnych jedynie w

określonych wypadkach.

Dopuszczalna jest ona wówczas tylko, gdy o pomoc prosi kapitan statku lub przedstawiciel państwa bandery, albo też, gdy spokój lub porządek portu został zakłócony.

Zasadę tę potwierdza cały szereg projektów kodyfikacyjnych, jak np. projekt Ekspertów Prawa Międzynarodowego z 1930 roku, uchwała Instytutu Prawa Międzynarodowego, a także projekt Panamerykańskiego Instytutu Prawa.

Zasadą jest zatem bezsporna i uprawnienia statku pod obcą banderą, przebywającego w porcie, są uznawane w tej właśnie mierze przez wszystkie państwa cywilizowane.

W omawianym wypadku policja brytyjska nie była wzywana przez kapitana statku ani przez konsula polskiego, a statek „Batory” nie zakłócił ani spokoju, ani porządku w porcie Southampton. Wiadomo również, że powszechnie znana opinia Conseil d’Etat z 1806 r. w sprawie „Sally” i „Newton” oraz opinie wybitnych prawników przyznają obcym statkom handlowym znacznie szersze uprawnienia. Najbardziej jednak zdumiewające jest, że również rząd brytyjski, w odpowiedzi na kwestionariusz Haskiej Konferencji Kodyfikacyjnej z 1930 roku stanął na stanowisku tych zasad.

Muszę zatem w imieniu mego Rządu stwierdzić, że w omawianym wypadku nastąpiło oczywiście pogwałcenie prawa międzynarodowego i to tych właśnie jego zasad, które Rząd Jego Królewskiej Mości w sposób niewątpliwie uznał.

Niezależnie od powyższego wyraził muszę protest przeciwko zupełnemu zignorowaniu właściwego konsultatu R.P. przez władze brytyjskie.

Zgodnie bowiem z przyjętym zwyczajem, przed podjęciem tego rodzaju kroków na obcym statku, władze państwa portu powinny zwrócić się do konsula lub przedstawiciela dyplomatycznego państwa bandery z prośbą o wyrażenie zgody. Tu również odwołać się muszę do znanej Rządowi Jego Królewskiej Mości praktyki i zasad uznanych w stosunkach między narodowych.

Brak zgody konsula lub przedstawiciela dyplomatycznego stanowi w zasadzie przeszkodę dla dokonania tego rodzaju czyn-

ności. Potwierdza to incydent z posłem Stanów Zjednoczonych w Ameryce Środkowej, który na prośbę państwa przybrzeżnego zgodził się na w/danie uchodźcy politycznego znajdującego się w przejeździe na statku amerykańskim. Udzielenie zgody wywołało ostrą reakcję ówczesnego sekretarza Stanu Blain’a i odwołanie posła.

Sekretarz stanu Blaine oświadczył, że postępowanie posła było błędne, że bez zgody posła pasażer nie byłby nigdy usunięty ze statku i że w wypadku uchodźcy politycznego istnieją poważne względy nakazujące wyłączenie jurysdykcji państwa przybrzeżnego. (Sprawa generała Barrundia, 1890 r.).

W wypadku Eislera pogwałcono zasadę, o której była mowa wyżej; przedstawiciele policji brytyjskiej zwrócili się bezpośrednio do kapitana i nie uzyskali uprzedniego zezwolenia konsula na wkroczenie na statek.

Muszę też wyrazić protest przeciwko bezprawnemu zabranu przy użyciu siły pasażera z pokładu polskiego statku.

Gerhardt Eisler nie naruszył żadnych przepisów prawa brytyjskiego, nie zakłócił porządku, ani też bezpieczeństwa w porcie, a władze statku nie zwróciły się do policji brytyjskiej o jego usunięcie. Nie było zatem żadnej podstawy prawnej do dokonania tej czynności.

Eisler znalazł się w porcie brytyjskim jako normalny pasażer tranzytowy i nie było żadnego uzasadnienia prawnego do rozciągnięcia na niego jurysdykcji karnej, którą użypowały sobie władze brytyjskie. W związku z tym można również przytoczyć artykuł 5 Konwencji Anglo-Francuskiej z 1890 r. zakazujący zabierania ze statków pasażerów wbrew ich woli.

Aresztowanie Eislera było wyjątkowo jaskrawym nadużyciem uprawnień państwa przybrzeżnego, jeśli zważyć, że jest on uchodźcą politycznym. Oskarżenie i wyrok przeciwko niemu przed sądami amerykańskimi opiera się na kwalifikacjach wyłącznie politycznych, zaś wszystkie inne elementy mają charakter wyrażnie uboczny.

Wprawdzie każdy rząd ma suwerenne prawo decyzji co do udzielenia lub nieudziele-

nia azylu politycznego, to jednak Rząd Jego Królewskiej Mości i jego przedstawiciele wielokrotnie stwierdzali, że uznają azyl polityczny, zasadę zresztą wspólną dla wszystkich państw cywilizowanych.

Pozbawienie Eislera dobrodziejstwa azylu udzielonego mu przez władze polskie jest również sprzeczne z artykułem 14 Deklaracji Praw Człowieka Narodów Zjednoczonych, którą to deklarację tak bardzo popierała delegacja brytyjska, podczas gdy delegacja polska uznała ją za jeszcze nie wystarczającą.

Mogło by się wydawać, że prawo azylu w wypadku Eislera powinno niewątpliwie znaleźć zastosowanie. Eisler jest bowiem wybitnym antyfaszystą, prześladowanym za swoją działalność przez reżim narodowo-socjalistyczny w Niemczech, ofiarnym uczestnikiem ruchu antyhitlerowskiego, tego ruchu, który był wiernym sprzymierzeńcem zarówno Polski, jak i Wielkiej Brytanii w walce o wolność narodów świata ze zbrodniczym faszyzmem niemieckim.

Rząd mój i polska opinia publiczna nie mogą pojąć, że pozabawienie dobrodziejstwa azylu, porwanie i aresztowanie Eislera mogło nastąpić na ziemi angielskiej w tym czasie, kiedy władze brytyjskie zwalniając od odpowiedzialności hitlerowskich przestępstw wojennych i kiedy rząd brytyjski, mimo wielokrotnych poceratkowych przyrzeczeń, odmawia wylądowania polskim wojennym, znanego ze swych okrucieństw w obozie oświęcimskim.

Rząd mój zdaje sobie sprawę, że władze brytyjskie znalazły się w konieczności działania pod wpływem zwrócenia się do nich Stanów Zjednoczonych.

Rząd mój musi jednak stanowczo zaprzeczać wobec faktu, że na statku polskim w cieśninie wladz brytyjskich doszło do usiłowań wywarcia bezpośredniej presji przez władze Stanów Zjednoczonych na władze polskie, zaś władze brytyjskie w czasie przeprowadzanej tam akcji policyjnej korzystały z konsultacji z przedstawicielami władz Stanów Zjednoczonych.

W świetle powyższych okoliczności Rząd mój zmuszony jest ocenić całokształt wydarzeń, które miały miejsce na m/s „Batory” dnia 14 maja 1949 r. jako poważne naruszenie uprawnień bandery polskiej w porcie brytyjskim, pogwałcenie prawa międzynarodowego oraz akt skierowany przeciw demokratyzmowi uchodźcy politycznemu, który korzystał z azylu na statku polskim.

Rząd mój oczekuje od Rządu Jego Królewskiej Mości powiadomienia, jakie poczynił kroki, aby ukarać winnych, naprawić szkodę, wyrządzoną banderze polskiej, statkowi i jego załodze oraz Eislerowi, który znajdował się pod opieką bandery polskiej.

Rząd mój spodziewa się, że Rząd Jego Królewskiej Mości udzieli Eislerowi takich uprawnień, w jakich korzystał on z tytułu azylu, zapewnionego mu przez władze polskie, a więc prawa swobodnego opuszczenia terytorium Wielkiej Brytanii i równie swobodnego wyboru kraju, do którego zechciałby on się udać.

Korzystam ze sposobności eta-

Wspaniałe zwycięstwo włoskiej lewicy

XXVIII Kongres Włoskiej Partii Socjalistycznej realizuje jedność klasy robotniczej Włoch

RZYM (PAP). — Na Kongresie Włoskiej Partii Socjalistycznej odbyło się głosowanie nad trzema rezolucjami, przedstawionymi przez lewicę, centrum i prawicę partyjną. W głosowaniu lewica zdobyła absolutną większość głosów.

Absolutorne nowe kierownictwo partii. W jego skład wchodzi 21 członków partii, należących do lewicy, a mianowicie: Nenni, Basso, Morandi, Perlini, Lizzardi, Cacciari, Argenti, Gius, Corona, de Martino, Matteucci, Mazzali, Elena Caporaso, Laura Conti, Bottai, Buschi, Sansone, Toni, Trebbi, Luzzatto i Malagugini.

Do nowego kierownictwa należeć będzie też z głosem doradczym sekretarz Konfederacji Pracy z ramienia socjalistów Fernando Santi.

Utworzony został również Komitet Centralny, który składać się będzie z 41 członków lewicy partyjnej i 31 centrowców. Prawica nie wysunęła swych kandydatów.

Po opublikowaniu wyników

Dekret o ratyfikacji polsko-rumuńskiego układu handlowego

BUKARESZT. W Dzienniku Urzędowym Rumuńskiej Republiki Ludowej ukazał się dekret Prezydium Zgromadzenia Narodowego o ratyfikacji podpisanego w Warszawie dnia 16 grudnia ub. roku układu handlowego o obrocie towarowym między Polską a Rumunią.

wyborów, Nenni oświadczył:

Znaczenie Kongresu polega, moim zdaniem, na fakcie, że mimo nacisków, jakie z różnych stron wywierano na Włoską Partię Socjalistyczną, ona nie awansowała do tradycyjnego miejsca, jako stronnictwo wyrażające robotnicze i lewicowe.

Dlatego uważam Kongres ten za objaw wzrostu sił demokratycznych i ludowych naszego kraju po wahaniach, jakie nastąpiły po wyborach w 1948 roku.

Mam nadzieję, że obecnie nastąpi dalsze wzmocnienie organizacyjne partii, które nie byłoby możliwe bez konsolidacji ideowej i politycznej, będącej następstwem XXVIII Kongresu.

Fabryka — kuźnią talentów literackich

Z łona radzieckiej klasy robotniczej wyrastają pisarze i poeci

Poniższy artykuł omawia twórczość literacką w jednej z największych fabryk moskiewskich, w zakładach „Sierp i Młot”. Autor kreśli obraz wyrastania pisarzy z szeregow klasy robotniczej.

W obszernej sali klubu fabryki „Sierp i Młot” odbywa się zebranie. Toczy się ożywiona dyskusja nad referatem dyrektora fabryki.

— Udziałem głosu poecie Aleksandrowi Filatowowi — mówi przewodniczący. Ale Filatow zamiast zwykłego przemówienia, recytuje swe wiersze.

Od 15-tu lat Filatow recytuje w oddziałach fabrycznych i w klubie fabrycznym swe utwory, a zebrani za każdym razem oczekują z niecierpliwością jego wystąpienia, słuchają go z niesłabnącą uwagą.

Filatow jest członkiem kółka literackiego, które istnieje już od 20-tu lat w fabryce „Sierp i Młot”.

Koło to noszące nazwę „Walcówka” wychowało kilka pokoleń poetów i pisarzy. Dzieńnikarz, współpracownik „Pravdy” Piotr Lidow — autor pierwszego szkicu literackiego o Zołi Kosmodemianskiej, poeta Jakow Szwedow, autor do skonałych opowiadań o młodzieży radzieckiej z okresu pierwszej pięćlatki, Mikołaj Michajłow — obecny sekretarz KC Komсомоtu — wszyscy oni debiutowali w kołach „Walcówka”. Niedawno dwóch członków „Walcówki” Aleksandra Filatowa i Mikołaja Flerowa przyjęto do Związku Pisarzy Radzieckich.

Twórczość literacka poetów fabrycznych spłata się z pracą produkcyjną w fabryce.

O stali, o ludziach, którzy produkują stal, piszą literaci fabryczni, a piszą tak, jak może pisać tylko człowiek, który słuchał pieśni wrzającej stali w piecu martenowskim, tylko ten, kto wie, że szum wypływa z niej stali przypomina „szum przypiły morza”.

Ale nie wszystkie wiersze i opowiadania członków „Walcówki” poświęcone są fabryce. W twórczości ich znajdują się również wyraz najróżnorodniejszych przejawów życia Związku Radzieckiego.

Swe wspaniałe sukcesy „Walcówka” zawdzięcza przyjacielskiej pomocy całej załogi fabrycznej, pomocy wybitnych pisarzy i poetów radzieckich, którzy objęli patronat nad tą placówką literacką, za wdzięcza je wreszcie własnej niestrudzonej pracy nad sobą. „Walcówka” jest jednym z najważniejszych ogniw w systemie pracy kulturalno-oświatowej fabryki. Za pośrednictwem „Walcówki” robotnicy walczą i wielkich pięćców obcują bezpośrednio z miastami literatury radzieckiej. Wieczory literackie, na których w obecności autorów omawia się nowe utwory pisarzy radzieckich, cieszą się wśród robotników i inteligencji fabrycznej dużą popularnością.

„Walcówka” przyczynia się do zwiększenia zainteresowań literackich i do wyróbkowania smaku literackiego załogi. Wielu robotników i pracowników

fabryki orientuje się doskonale w najnowszej literaturze.

Z roku na rok podnosi się poziom twórczości pisarzy i poetów fabrycznych. Przed 15 — 20-tu laty ze stosu wierszy, które napływały do redakcji fabrycznej gazetki ściennej, można było wybrać zaledwie jeden, lub dwa nadające się do druku. Obecnie większość wierszy, to dojrzałe utwory poetyckie.

Coraz częściej utwory członków „Walcówki” zamieszczane są na łamach gazet i czasopism radzieckich. W ciągu o-

statniego roku wiersze, opowiadania, szkice literackie pisarzy fabrycznych ukazywały się na łamach czasopism „Nowyj Mir”, „Smiena”, „Krasnoflotieć”, gazet: „Trud”, „Moskowskij Bolszewik”, „Wieczerniaja Moskwa”, „Krasnaja Zvezda” i in.

Fabryka moskiewska „Sierp i Młot” wstawia się nie tylko swą wspaniałą stalą. Może się ona również szczycić tym, że z łona klasy robotniczej wyrastają pisarze, może się szczycić tym, że popiera ona i rozwija ich talent i zdolność.

L. Podwolski

Więzień paktu atlantyckiego

Bandyci napad na polski statek i porwanie sił uchodzących politycznych, znanego działacza antyhitlerowskiego, GERHARDA EISLERA, ma dwa aspekty. Jeden — to bezprzykładne pogwałcenie prawa międzynarodowego przez policję brytyjską, która osłabiła się przeszkodzić kapitanowi statku w wykonaniu jego obowiązku. Drugi — to obraz brutalnego działania paktu atlantyckiego.

Gerhardt Eisler jest uchodzącym politycznym. Podczas ponurych dni władzy hitlerowskiej w Niemczech, zbiegł on z ojczyzny, szukając schronienia w Ameryce.

Po zakończeniu wojny Eisler napróżno usiłował uzyskać zezwolenie na wyjazd ze Stanów Zjednoczonych do Niemiec, gdzie — jak niejednokrotnie podkreślał — pragnął pracować przywrócić się do demokratyzacji swej ojczyzny.

KOMISJA BADANIA DZIAŁALNOŚCI ANTYAMERYKANSKIEJ DZIAŁA...

Zamiast spełnienia tej naturalnej — zdawałoby się — próby, wzwano Eislera przed oskarżeniem Komisję Badania Działalności Antyamerykańskiej, a gdy odmówił składania zeznań, został skazany na karę więzienia za tzw. „obrazę Kongresu”.

I znów Eisler musiał stać się uchodzącym politycznym. Tym razem, aby móc wrócić do kraju ojczystego.

Eislerowi udało się zbliżyć do terytorium USA i znaleźć schronienie na pokładzie polskiego statku „Batory”. Departament Stanu dowiedział się o tym, gdy „Batory” nie był już na amerykańskich wodach terytorialnych.

Wydało się początkowo, że antyhitlerowskiemu działaczowi udało się uniknąć dalszych przesładowań. Dzienniki amerykańskie dowodziły, że Eislerowi już nie grozi, bo przecież na wodach brytyjskich Anglii nie będą mogli go aresztować.

POLOWANIE NA NIEMIECKIEGO ANTYFASZYSTĘ. Jednak prasa amerykańska po myliła się. Departament Stanu rozpoczął

MOSKWA (PAP). — Organ Radzieckich Związków Zawodowych „Trud” poświęca artykuł zbliżający się konferencji Partii Pracy w Blackpool.

Dziennik stwierdza, że przywódcy labourystowskie głoszą się obecnie nad tym, aby przedstawić swój program występowania się kapitalistom krajowym i zamorskim, jako program... budowy socjalizmu. Tymczasem zaś już nowy budżet rządu labourystowskiego udowodnił brytyjskim masom, pracującym niezłomie, że ich polityka posiada charakter wyraźnie reakcyjny i antyludowy.

Na polecenie Wall-Street i City przywódcy Partii Pracy roz-

poczęli zdecydowaną ofensywę, zmierzającą do obniżenia stopy życiowej ludności pracującej. Jednocześnie, mimo licznych deklaracji na temat „nacionalizacji” przemysłu, przeszło 80 proc. zakładów, które miały być upaństwowione, pozostało bezpośrednio w ręku monopolistów.

„Trud” podkreśla, że ogłoszony przez komitet wykonawczy Partii Pracy manifest przedwyborczy, który ma być przedstawiony konferencji w Blackpool, rozwija wszystkie złudzenia co do istoty polityki kierownictwa labourystowskiego.

Manifest ten, zawierający demagogiczne frazesy o „dobro dziejstwach”, które przyniosłaby rząd labourystowski brytyjskiej klasie robotniczej, jest programem wzmagania wyzysku klasy robotniczej przez monopolistów i ich agentów.

Organ Radzieckich Związków Zawodowych zwraca uwagę na to, że przywódcy labourystowskie, obawiając się, że szeregowi członkowie partii sprzeciwia się zdecydowanie temu programowi — przygotowują się do zastosowania w tym wypadku wszystkich możliwych środków presji i zastraszania.

W tym celu władze labourystowskie zwróciły się również z apelem do lokalnych organizacji partyjnych, aby te nie uchwały żadnych rezolucji i nie wysuwały żadnych postulatów programowych. Lewicowym labourystom dano do zrozumienia, że jeśli będą w dalszym ciągu krytykowali politykę swych władz, to nie uzyskają poparcia w zbliżających się wyborach do parlamentu.

Wbrew życzeniom przywódców Partii Pracy, organizacje lokalne uchwały już przeszło 200 rezolucji w sprawach zasadniczych. W rezolucjach tych znajduje wyraz powszechne niezadowolone szeregowych członków Partii z obecnej polityki przywódców labourystowskich.

Protesty przeciwko polityce kierownictwa labourystowskiego — konkluduje „Trud” — poważnie niepokoją przywódców partii. Nie jest tajemnicą, iż zakaz urządzania manifestacji i demonstacji politycznych w Londynie, wydany przez labourystowskiego ministra Chutera Ede, zmierzal do uniemożliwienia robotnikom wyrażenia w przededniu konferencji w Blackpool protestu przeciwko antyludowej polityce przywódców Partii Pracy.

Polscy pisarze i dziennikarze zwiedzają Leningrad

MOSKWA (PAP). Delegacja dziennikarzy i pisarzy polskich przybyła do Leningradu, witana przez przedstawicieli leningradzkiego oddziału Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą Związku Pisarzy Radzieckich.

W pierwszym dniu pobytu delegaci zaznajomili się z miastem i zwiedzili Muzeum Obrony Leningradu. Wieczorem goście zostali zaproszeni do Opery.

Postępy elektryfikacji wsi radzieckiej

MOSKWA. Całkowita elektryfikacja wsi dokonana już w rub. na terenie obwodu sverdłowskiego stworzyła ogromne możliwości dla zastosowania energii elektrycznej w pracach rolniczych i w gospodarstwach kolchozowych.

Tak więc w rejonie biełojarskim, na terenie którego łączna długość linii elektrycznych wynosi 750 km, młócenie zboża i oczyszczanie nasion odbywa się za pomocą elektryczności. W 21 kolchozach zbudowane zostały ruchome stacje transformatorowe, które umożliwiają młócenie zboża bezpośrednio w polu. Dzięki gęsto rozbudowanej sieci elektrycznej w 16 kolchozach obsługiwanych przez bazenowe osłowe maszynyowo-tractory, orkę ziemi przeprowadza się za pomocą traktorów elektrycznych. Szerokie zastosowanie znalazła elektryczność w warsztatach kolchozowych, na fermach hodowlanych itd.

Tak więc ilość motorów elektrycznych w jednym tylko rejonie biełojarskim wzrosła w ciągu roku z 280 na 600. Zmechanizowane zostały zaopatrzenie

w wodę ferm hodowlanych, za instalowane zostały specjalne urządzenia do polewania terenów, uprawy jarzyn itd.

Wbrew woli mas pracujących w Belgii zato zgodnie z „poglądami” króla — kolaboracyjniści socjalistyczni premier Spaak ratyfikowali pakt atlantycki

BRUKSELA (PAP). — Dzisiaj „Drapeau Rouge”, komentując dyskusję w parlamencie belgijskim w sprawie ratyfikacji paktu północno-atlantycznego, pisze:

Grupa ludzi, nie reprezentujących woli narodu belgijskiego, wyraziła zgodę w parlamencie na politykę, zagrażającą pokojowi i bezpieczeństwu Belgii.

Jednakże prawdziwa większość narodu, większość złożona z ludu pracującego, nigdy nie uzna ratyfikacji paktu atlantyckiego, skierowanego przeciwko bohaterom sprzymierzeńcom z okresu walk z najeźdźcą hitlerowskim.

BRUKSELA (PAP). — Ogłoszono tu wywiad skompromitowanego współpracownika Niemców króla Leopolda III, udzielony przedstawicielowi dziennika amerykańskiego „New York Times”.

W wywiadzie tym król kolaboracyjny oświadcza, iż

„całkowicie popiera politykę premiera Spaaka, zwłaszcza w kwestii przystąpienia Belgii do Unii Zachodniej i paktu atlantyckiego”.

W polityce premiera „socjalistycznego” Leopolda III znajduje „obraz własnych poglądów, które skłoniły go do współpracy z Niemcami”.

BRUKSELA (PAP). — W odpowiedzi na akcję monarchistów belgijskich, mającą na celu przyspieszenie powrotu Leopolda III do kraju — organ socjalistyczny „Le Peuple” zamieścił cykl artykułów i dokumentów kompromitujących „wypowiedzi szwajcarskie” jako monarchę i człowieka.

Po zanalizowaniu w pięciu kolejnych artykułach stanowiska króla w tragicznym okresie — w maju 1940 r. — jego apokryficznej decyzji po zostania w kontrolowanym przez wroga kraju, mimo wielokrotnych wezwań legalnego

rządu do podjęcia walki z hitlerowskim najeźdźcą u boku sojuszników, „Le Peuple” opublikował rewelacyjne dokumenty o zachowaniu się Leopolda III podczas okupacji Belgii.

Z opublikowanych raportów prof. uniwersytetu gandawskiego — van Straelena, szefa kancelarii Hitlera — dr Meisnera oraz gubernatora Belgii podczas okupacji — generała von Falkenhausena wynika, że: 1) Hitler uważał Leopolda III za sprzymierzeńca, 2) Leopold III wysłał depesze gratulacyjne Hitlerowi w dniu jego urodzin, 3) Leopold III pragnął być nieobecny w Brukseli w chwili wyzwolenia Belgii przez wojska sojuszników i w tym celu zaprosił generała von Falkenhausena, aby Niemcy wywieźli go w głąb Rzeszy i 5) w porozumieniu z tymże generałem zrezygnował protest przeciwko swojemu wywiezieniu z Belgii.

W. Ażiewicz

144

Daleko od Moskwy

— Póki pracujesz z wszystkich sił — jakoś nie — mówił. — Ale jak tylko się człowiek zatrzyma, aby nabrać tchu — źle się robi na duszy i sumienie dręczy: „Siedź tu, sukin synu, a Niemiec do Moskwy się rwie”. Cała moja rodzina poszła na front. Zanim wstąpiłem na budowę, pracowałem w tartaku, wozłem traktorem drzewo. Pewnego razu zawezwał mnie przed Komisję Wojskową — ucieczyłem się, myślałem, że podanie moje zostało uwzględnione, że posłał mnie na wojnę, że zamienię traktor na tank. Jednakże postanowili inaczej — i skierowali tu. Znał moja jest także traktorzystką — obecnie pracuje nadal na tartaku.

— Towarzyszu Beridze, chciałbym się z wami radzić, mam pewną myśl, która nie daje mi spokoju.

Kowszow, leżąc na górnej półce, osłabł z gorącą. Twarz jego smagana stała wiatrami, płonęła. Patrzył na sprawiał ból oczu, ale spać mu się nie chciało. Nad lichym domkiem, ponad głowami, różnymi głosami wyla burza, jak gdyby gdzieś opodal zaczęły się w śmiertelnej walce jakieś olbrzymie zwierzęta. Silin mówił w podnieceniu: on z żoną posiadają oszczędności, są jeszcze

młodzi, bezdzietni — postanowili więc kupić za pieniądze tank i pojechać nim razem z żoną na front. Tutaj zaś nie da się przeprowadzić tej sprawy. A może napisać do towarzysza Stalina?

— Moja rada jest taka, — odezwał się Beridze; Aleksy po jego głosie, po szczególnym brzmieniu i miękkości zrozumiał, że Silin wzruszył i zdziwił Jerzego Dawidowicza. — Budowy nie należy rzucać. A tank możecie kupić. To jest szlachetna myśl, każdy wam to powie.

Beridze milczał, palił fajkę.

— Sam nie wiem, jak będzie lepiej, — westchnął Silin.

— W tej chwili mówię do was, jako towarzysze, nie zaś jako główny inżynier, któremu zależy, abyście zatrzymali dobrego traktorzystę. A może towarzysze Stalina odpowie, że pomysł wasz jest nierealny, że trzeba, abyście budowali naftociąg. Przecież nie wątpicie chyba, że budowa jest także sprawą wojenną, a każdy budowniczy — żołnierzem...

Aleksy przysłuchiwał się rozmowie i myślał swoje. Już od dziecka lubił poznawać nowe miejscowości i nowych ludzi. Zaczęło się to jeszcze od lekcji geografii, w szkole, i czytania książek podróżniczych. — Wyobrażenia nieznanych miejscowości były teoretyczne, odczuwane i dlatego nierealne. I zawsze dziwiło go, że gdzieś,

niezależnie od niego, Aleksa Kowszowa, istnieje ktoś i jest czymś zajęty. Potem bywał nad Wołgą, a obecnie nad Adunem — ujrzał na własne oczy te miejscowości, przekonał się, że i tutaj żyją ludzie. Oczywiście, wiedział, że są to miejsca zamieszkałe. Ale to, co dotychczas istniało tylko w jego fantazji, potwierdzało się i to sprawiło mu zadowolenie. Od tej chwili obraz żył w jego świadomości pełen dźwięków i barw, od tej chwili wiedział, że tam, a tam mieszkają tacy, a tacy ludzie i robią to i to. Rybak, który przed chwilą odeszedł pozostawił w duszy głęboki ślad, ciepłe poczucie koleżeńskości. Obecnie Aleksy wiedział: nad Adunem żyje i pracuje silny i odważny człowiek — Karpow, Iwan Łukaszewicz. I komсомолец Machow... I ten traktorzysta w ruchomym domku...

Zamknąwszy piękne powieki, wspominał wrażenia ostatnich dni. Adun — ogromna rosyjska rzeka, jawi się w jego wyobraźni wyraźnie i żywo. Zasiadłona jest przez wielu ludzi, z których każdy posiada swój odrębny wygląd, głos, postać, umiejętność. Obecnie łatwo było wyobrazić sobie przeszłość Adunu i najbliższą jego przyszłość, chociażby w związku z rurociągiem naftowym. Gdy przebywał na punkcie Rogowa, widział na własne oczy — nie liczone ognie budowy na obydwóch brzegach rzeki — i przekonał się, że w słowach Beridzego tkwiła prawda.

(D c. n.)

Na wczasy po zdrowie!

Rady Zakładowe i Związki Zawodowe muszą zapewnić pełne wykorzystanie miejsc w uzdrowiskach

Z roku na rok wzrasta populacja tak znanej już dziś i docenianej akcji wczasów pracowniczych. Nie ma obecnie miejscowości uzdrowiskowej, ani klimatycznej, która nie byłaby się tłumami przybłyłych na zasłużony wypocinek ludzi pracy z całej Polski. Piękne sanatoria, luksusowe willi przestały już być azylem dla bogatych snobów, rozbrzmiewają natomiast gwarem i śmiechem robotników, górników i urzędników, przyjeżdżających tu po słońce i cudowne, górskie lub nadmorskie powietrze.

Jednak Fundusz Wczasów Pracowniczych za mało dotychczas zdołał w tym kierunku, aby szeroki ogół zrozumiał, że na wczasy należy wyjeżdżać nie tylko wiosną i latem, ale w ciągu całego roku, że jesień i zima są także piękne w naszych górach karpackich i dolnośląskich.

W bieżącym roku obok dwu tygodniowych wczasów wypoczynkowych, których organizowaniem zajmuje się wyłącznie Fundusz Wczasów Pracowniczych — instytucja powołana przez KCZZ, powstały także wczasy lecznicze, którymi zajmują się poszczególne OKZZ.

Niestety, trzeba przyznać, że ludność pracująca naszego miasta zbyt mało jeszcze wie o tego rodzaju wczasach. Najlepszym tego dowodem jest ogromny procent niewykorzystanych miejsc. Oto w pierwszym turnusie na 230 miejsc, przeznaczonych dla całego województwa, wykorzystano za ledwie 30, w drugim na 205 — 85, w trzecim na 109 — 56, w piątym na 103 — 71 itd.

OKZZ i związki zawodowe nie potrafiły dotychczas w dostatecznej mierze spopularyzować wczasów leczniczych wśród społeczeństwa, nie zdołały wytłumaczyć robotnikom i pracownikom, że z wczasów tych należy korzystać w swoim własnym interesie, dla dobra swego zdrowia.

Wczasy lecznicze obejmują 3-tygodniowy pobyt w miejscowości kuracyjnej. Za dwa tygodnie płaci kuracjusza tak, jak za normalne wczasy wypoczynkowe, trzeci tydzień oplać Ubezpieczalnia Społeczna. Ubezpieczalnia pokrywa także koszty leczenia i wszelkich zabiegów lekarskich. Formuła jest prosta. Składają się na nią wizyta u lekarza fabrycznego lub rejonowego, następnie stawienie się na kon-

misji lekarskiej Ubezpieczalni Społecznej. Na wczasy lecznicze przewidziane są nasze najlepsze uzdrowiska: Kudowa, Łądek-Zdrój, Polanica, Świeradów, Cieplice, Ciechocinek, Busko, Krynica, Szczawnica i inne.

Naprawdę niepowetowaną szkoda jest fakt, że dotychczas tak mało korzystano z tego dobrodziejstwa, jakim jest dla człowieka pracy, połączenie z leczeniem wypocinek w miejscowości uzdrowiskowej. Aby wpłynąć na zmianę tego stanu rzeczy, Łódzka OKZZ po stanowiła zreorganizować dotychczasowy system swej pracy. Oto, co pisze o swych planach kierownik referatu wczasów przy OKZZ, tow. Czuba:

„Ponieważ wczasy lecznicze mało są jeszcze znane wśród naszego społeczeństwa, co sprawia, że nasz przydział na owe wczasy nie jest całkowicie wykorzystywany, planujemy w następnym miesiącu zre-

organizować pracę OKZZ w tym kierunku. Dotychczas ani poszczególne oddziały Związków Zawodowych, ani zakłady pracy nie uczestniczyły w propagowaniu wczasów, nie brały na siebie odpowiedzialności za niewykorzystanie miejsc w domach kuracyjnych. Obecnie każdy oddział Związków Zawodowych otrzyma odpowiedni przydział miejsc na wczasy lecznicze, miejsca te z kolei rozdzieli między wszystkie podległe sobie zakłady pracy, które ze swej strony obowiązane będą listę swą przesyłać każdorazowo do OKZZ. Skutkiem tego referat wczasów będzie dokładniej wiedział, gdzie kontyngent nie został wyczerpany, gdzie sprawę tę potraktowano niedbale. Jesteśmy pewni, że reforma ta przyniesie pomyślne rezultaty, że ani jedno miejsce, przeznaczone dla wczasowiczów wymagających leczenia, nie pozostanie wolne”.

Do tych słów wypadałoby chyba dodać, że szkoda, iż tak późno (połowa maja) OKZZ na serio zaczęła zajmować się tą sprawą. Obecnie więc również na Rady Zakładowe spada obowiązek doboru w swym zakładzie pracy ludzi, których zdrowie naprawdę wymaga leczenia. Wielu z nich trzeba zachęcić do wyjazdu na kurację. Rady Zakładowe muszą akcję tę prowadzić stale, żeby w ciągu całego roku, na wszystkie turnusy, listy kandydatów były całkowicie wypełnione, a żeby i w tej dziedzinie zlikwidować marnotrawstwo i nieudolność.

Hasło „na wczasy po zdrowie” staje się coraz bardziej realne. OKZZ, Związki Zawodowe i Rady Zakładowe muszą tak zorganizować akcję wczasów, żeby w ciągu całego roku korzystali z nich wszyscy, potrzebujący odpoczynku i poratowania zdrowia.

H. Sam.

Delegaci na II Kongres Związków Zawodowych

Tow. Anna Ramus — tkaczka z PZPB Nr 1

— II Kongres Związków Zawodowych będzie miał historyczne znaczenie dla całej polskiej klasy robotniczej — mówi tow. Anna Ramus, która na Kongresie reprezentować będzie załogę Nowej Tkalni PZPB Nr 1. Dlaczego takie jest zdanie znanej przodownicy pracy, tkaczki „najwyższej jakości”?

— Będzie to pierwszy Kongres Związków Zawodowych od czasu połączenia się partii robotniczych. Kongres Zjednoczeniowy — ciągłe tow. Ramusowa — zespół nas ideologicznie, stworzył jedną partię, która reprezentuje wolę i dążenia wszystkich ludzi pracy. Robotniczy ruch zawodowy jest już zjednoczony od 1945 roku. Między już czasy, gdy obok klasowych istniały reakcyjne związki zawodowe. Ale mimo to wiele jeszcze pozostało do zrobienia.

Zadaniem obecnego, II Kongresu będzie zanalizowanie dotychczasowej działalności związków, pogłębienie i rozszerzenie pracy organizacji związkowych w całym kraju.

— Uważam, że Związki Zawodowe dużo jeszcze mają do zrobienia w tym kierunku, żeby przyczynić się do rozszerzenia i pogłębienia ruchu współzawodnictwa pracy. Współzawodnictwo przecież odgrywa ogromną rolę w wykonaniu naszych

planów gospodarczych w walce o dobrobyt dla całego narodu, w walce o socjalizm. Na terenie swojej fabryki tow. Ramusowa przekonała się, że Związki Zawodowe powinny na większą skalę zorganizować wczasy rodzinne. Wiele kobiet tylko dlatego nie wyjeżdża na odpocznik, gdyż nie ma z kim zostawić swych dzieci. Jestem pewna, że jeśli w każdym uzdrowisku, w każdej miejscowości klimatycznej będzie dom dla matki i dziecka, wtedy robotnice zawsze wykorzystają przysługujący im okres wczasów. Zbyt mało rozpowszechnione są u nas również wczasy lecznicze, tak bardzo ważne dla człowieka pracy, który w ciągu roku często nie ma czasu, albo warunków na leczenie się. Praca Związków Zawodowych powinna iść w tym kierunku, aby robotnik, którego stan zdrowia na prawdę wymaga kuracji leczniczej, mógł z niej skorzystać bez żadnych trudności.

Dość jeszcze jest do zrobienia także w dziedzinie kulturalno-oświatowej. Związki Zawodowe za mało interesują się pracą świetlic fabrycznych, organizacją zespołów samokształceniowych. O wszystkich tych sprawach będę mówiła jako delegat na II Kongresie Związków Zawodowych i będę się domagała zlikwidowania istniejących tu i ówdzie usterek. Sądzę, że i wiele innych delegatów dokładnie omówi dotychczasowe wyniki pracy na swych terenach.

II Kongres postawi przed ruchem zawodowym nowe zadania, opracuje nowe metody działania. Uważam za niemożliwe zaszczyt możliwości uczestniczenia w tak ważnych obradach, które będą miały ogromne znaczenie dla ruchu zawodowego w naszym kraju.

H. Sam.

To i owo

Sprawy miłe i niemiłe

Pisząc sprawozdanie z wydanej nakładem PZWS pracy kronikarza Galla Bezimiennego — „Wielkie czyny Bolesława Krzywoustego” — ob. Stanisław Jósefowicz (klerykalne „Słowo Powszechne” Nr 128) stwierdza m. innymi, co następuje:

„Miłe dla katolickiego czytelnika brzmią słowa pochwały wstępnie do kroniki, pod adresem arcybiskupa Marcina i biskupów: Szymona, Paula, Maura i Zyroslawa, ówczesnych duchownych podopiecznych państwa. Ci to czcigodni starcy nie tylko utwierdzali podbudowę organizacji Kościoła w Polsce, ale i reprezentowali tradycję krajową...”

Zgadza się, że to może być miłe dla katolickiego czytelnika dowiedzieć się, iż za pierwszych Piastów niektórzy dostojnicy kościelni, „stanowili podporę państwa i reprezentowali tradycję krajową”. Tym bardziej jednak chyba musi być przykre dla katolickiego czytelnika zdawać sobie sprawę, że następnie, a nie daleko szukając — za naszych czasów dygnitarze Kościoła występują aktywnie przeciw państwu reprezentując „tradycję” obce i wrogię naszemu krajowi. I tak np. mili sercu sztrapów hitlerowskich biskupi: Lorek, Czajka czy Adamski zmierzają tylko swoją antypatriotyczną postawą pamięć biskupów: Szymona, Paula czy Maura...

Spryciarze z Bari i... ze „Słowa Powszechnego”

W rocznicę niesławnej śmierci Mussoliniego odbyły się w wielu miastach Włoch „uroczystości żałobne, zorganizowane staraniem chrześcijańsko-demokratycznego rządu de Gasperi’ego. Oczywiście, na tę wzniosłą intencję odprawiono w owych miastach uroczyste msze żałobne.

Po mszy za duszę Mussoliniego w katedrze w Bari doszło do takich manifestacji ze strony wzburzonej ludności, iż tamtejsza kuria arcybiskupia — dla podtrzymania nadwzajemnego kredytu w społeczeństwie katolickim — usnała za konieczne wydać taki oto, diabolicznie sprytnie zredagowany komunikat: „zakazuje się odprawianie mszy św., które jeszcze pewne osoby zakupują w oznaczone dni dla zmarłych. Zmarłych tych można uczcić, uczestnicząc w codziennych mszach”.

Wiadomość powyższą opatrzył „Słowo Powszechne” tytułem: „Kościół nie modli się za Mussoliniego”. (??). Nie modli się? No, to skąd owe msze żałobne z okazji rocznicy śmierci? A zagrzewanie do codziennych modłów za duszę zbira-faszystowskiego? Czyż nie dostatecznie jasno mówi komunikat kurii arcybiskupiej w Bari?

Ed.

Nasi korespondenci fabryczni piszą

Zwiększymy produkcję — poprawimy stan bezpieczeństwa pracy

Załoga PZPB Nr 4 — na cześć Kongresu Związków Zawodowych

Pracownicy PZPB Nr 4 Oddział II na ogólnym zebraniu załogi postanowili uczcić II-gi Kongres Związków Zawodowych dodatkowymi zobowiązaniami produkcyjnymi.

Oddział gospodarczy przyrzekł doprowadzić do porządku i oczyścić magazyny odpadków. Stolarnia — wobec częstych braków skrzyń w przedziałach — postanowiła wyprodukować taką ilość skrzyń, która w zupełności pokryłaby zapotrzebowanie. Oddział mechaniczny zobowiązał się do dnia otwarcia Kongresu uzupełnić brakujące ochrony dla pasów na maszyny, zwiększając w ten sposób znacznie bezpieczeństwo pracy. Dalsze oddziały, jak przygotowawczy, obrabowy i przewalniający mają uporządkować i oczyścić teren fabryczny.

R. Stefaniak
Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPB Nr 4

W. Batory
korespondent fabryczny „Głosu” z Gazowni Miejskiej

Opiekujemy się szkołą wiejską

Nasza przyjaźń ze wsią Witonią pow. łęczyckiego datuje się od niedawna, lecz nosi wszelkie zadatki przyjaźni trwałej i serdecznej. Już nasze pierwsze wyzwyty w tej wsi wytworzyły między miejscowymi chłopami a robotnikami Gazowni Miejskiej bardzo serdeczne stosunki.

Niewątpliwie przyczynił się do tego fakt objęcia przez nasze przedsiębiorstwo szefostwa nad szkołą powszechną, mieszczącą się w tej wsi. Pierwszym krokiem na drodze do zawiązania bliższych stosunków na tym odcinku było wybranie przedstawiciela Gazowni do Zarządu Komitetu Rodzicielskiego. W ten sposób załoga, nasza będzie zawsze dobrze poinformowana o potrzebach szkoły i będzie mogła przyjąć jej na czas z pomocą.

Od kilku miesięcy Urząd Telefoniczno-Telegraficzny przysłał nam rachunki za aparat telefoniczny Nr 131-34, który jest nieczynny i mimo kilkakrotnych interwencji w Urzędzie Telefonicznym, nie został do tego czasu jeszcze zaistalowany. Monity w tej sprawie wysłaliśmy kolejno w styczniu, w lutym i w marcu br. — wszystkie jednak bez skutku. Zakłady nasze — PZPB Nr 4 to wielki kombinat, składający się z pięciu oddziałów, położonych w różnych punktach miasta. Ze względu na dobro produkcji, konieczne jest szybkie porozumiewanie się z tymi oddziałami. Urząd Telefoniczno-Telegraficzny nie tylko, że nie odpowiada na nasze prośby w sprawie aparatu, ale ustawicznie przysyła rachunki za nieczynny telefon.

Zdzisław Kłodawski
Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPB Nr 4

Największa zbiórka w Polsce

150 tysięcy kwestarzy — zebrało przeszło 45 miln. zł. w dniu 1-Maja

Według prowizorycznych zestawień, zbiórka na budowę Centralnego Domu Młodzieży w Warszawie, przeprowadzona w całym kraju w dn. 1 maja, przyniosła z górą 45 milionów zł. Była to największa zbiórka, jaką kiedykolwiek przeprowadzono w Polsce, czego dowodem są zarówno same wyniki finan-

ku i oczyścić magazyny odpadków. Stolarnia — wobec częstych braków skrzyń w przedziałach — postanowiła wyprodukować taką ilość skrzyń, która w zupełności pokryłaby zapotrzebowanie. Oddział mechaniczny zobowiązał się do dnia otwarcia Kongresu uzupełnić brakujące ochrony dla pasów na maszyny, zwiększając w ten sposób znacznie bezpieczeństwo pracy. Dalsze oddziały, jak przygotowawczy, obrabowy i przewalniający mają uporządkować i oczyścić teren fabryczny.

R. Stefaniak
Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPB Nr 4

W. Batory
korespondent fabryczny „Głosu” z Gazowni Miejskiej

Opiekujemy się szkołą wiejską

Nasza przyjaźń ze wsią Witonią pow. łęczyckiego datuje się od niedawna, lecz nosi wszelkie zadatki przyjaźni trwałej i serdecznej. Już nasze pierwsze wyzwyty w tej wsi wytworzyły między miejscowymi chłopami a robotnikami Gazowni Miejskiej bardzo serdeczne stosunki.

Niewątpliwie przyczynił się do tego fakt objęcia przez nasze przedsiębiorstwo szefostwa nad szkołą powszechną, mieszczącą się w tej wsi. Pierwszym krokiem na drodze do zawiązania bliższych stosunków na tym odcinku było wybranie przedstawiciela Gazowni do Zarządu Komitetu Rodzicielskiego. W ten sposób załoga, nasza będzie zawsze dobrze poinformowana o potrzebach szkoły i będzie mogła przyjąć jej na czas z pomocą.

Od kilku miesięcy Urząd Telefoniczno-Telegraficzny przysłał nam rachunki za aparat telefoniczny Nr 131-34, który jest nieczynny i mimo kilkakrotnych interwencji w Urzędzie Telefonicznym, nie został do tego czasu jeszcze zaistalowany. Monity w tej sprawie wysłaliśmy kolejno w styczniu, w lutym i w marcu br. — wszystkie jednak bez skutku. Zakłady nasze — PZPB Nr 4 to wielki kombinat, składający się z pięciu oddziałów, położonych w różnych punktach miasta. Ze względu na dobro produkcji, konieczne jest szybkie porozumiewanie się z tymi oddziałami. Urząd Telefoniczno-Telegraficzny nie tylko, że nie odpowiada na nasze prośby w sprawie aparatu, ale ustawicznie przysyła rachunki za nieczynny telefon.

Zdzisław Kłodawski
Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPB Nr 4

Największa zbiórka w Polsce

150 tysięcy kwestarzy — zebrało przeszło 45 miln. zł. w dniu 1-Maja

Według prowizorycznych zestawień, zbiórka na budowę Centralnego Domu Młodzieży w Warszawie, przeprowadzona w całym kraju w dn. 1 maja, przyniosła z górą 45 milionów zł. Była to największa zbiórka, jaką kiedykolwiek przeprowadzono w Polsce, czego dowodem są zarówno same wyniki finan-

sowe, jak liczba 150.000 kwestarzy, uczestniczących w zbiórce spośród członków Partii, Zw. Zaw. i młodzieży. Pierwszomajowa zbiórka na CDM była konkretnym dowodem pomocy klasy robotniczej i ludu pracującego w budowie wielkiego, socjalistycznego ośrodka młodzieży.

S. Bocheński
Korespondent fabryczny „Głosu” z PZPJG Nr 8

Udana i celowa impreza

Wystawa gazetek ściennych wzbudza duże zainteresowanie

— „Wystawa „Gazetek Ściennych” — udana i bardzo celowa, gdyż służy popularyzacji tych gazetek, będących ważnym środkiem wychowania mas pracujących” — pisze w pamiątkowej książce jeden ze zwiedzających Wystawę.

„Obcy więcej takich wystaw!” — streszcza krótko swe wrażenia ktoś inny.

„Wystawa Gazetek Ściennych daje dużo materiału porównawczego. Należałoby przy najmniej raz w roku organizować podobne imprezy”.

Są też głosy, omawiające poszczególne gazetki. Wiele po-

chwai zbiera gazetka „Elektrowni Łódzkiej”, „Torowiec” i gazetki ZZK.

Ob. Chojnacka pisze: „Na ogół wszystkie gazetki robią bardzo miłe wrażenie. Ja o sobiście, jako kobieta, chciałabym, aby kobiety częściej zabierały głos w gazetkach ściennych, lub organizowały takie gazetki, jak np. gazetka „Ligi Kobiet”.

Nie brak też głosów krytyki: „Uważam, że w gazetkach ściennych poświęca się zbyt mało miejsca systemowi i współzawodnictwu pracy. Ja ko pocztowiec stwierdzam, że

Wystawa dała mi dużo myśli uzupełniających dla naszej gazetki pocztowej”.

Widać z powyższych wypowiedzi, że Wystawa znajduje żywy oddźwięk i budzi wielkie zainteresowanie.

Ludzie pracy, zwiedzający Wystawę, zobowiązują się do przeprowadzenia na nią swych kolegów i towarzyszy.

Tak na przykład tow. Ksawera Nowak z Centrali Tekstylniej po obejrzeniu Wystawy zobowiązała się zorganizować wycieczkę członków podstawowej organizacji partyjnej i ZMP-owców swego zakładu.

Tow. Kubiak, sekretarz dzielnicowy Śródmieście-Lewa, postanowił zainteresować Wystawą te zakłady pracy z terenu swej dzielnicy, które nie mają gazetki ściennych.

Bawiący służbowo w Łodzi kierownik personalny Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego z Bielska po obejrzeniu Wystawy przyrzekł założyć gazetkę ścienną w PZPW po powrocie do Bielska.

Wystawa jest otwarta codziennie w godzinach 10 — 18. Wstęp wolny. A więc robotnicy łódzkich zakładów pracy — zwiedzajcie ją tłumnie! (s. w.)

DROGI PROMYKU!

Zapisałem się do drużyny harcerskiej. W przyszłym miesiącu będę składał przyrzeczenie. Cieszę się z tego niezmiernie. Ale, gdyby tak ktoś powiedział mi przed dwoma miesiącami, że będę harcerzem, to bym mu odpowiedział, że buja i tyle. A co mnie tak zachęciło do wstąpienia do harcerstwa, to Ci Drogi Promyku opiszę. W naszej szkole nie było drużyny harcerskiej, jakoś tak się składało, że o tym, aby i u nas powstała drużyna nie myśleliśmy. Zresztą chłopcy z naszej szkoły utworzyli dwa „kluby” sportowe i te nas całkowicie zajmowały. Rozgrywałyśmy między sobą ciągle mecze w siatkówkę, szczyptorniaka, piłkę nożną, ba, nawet urządziliśmy wyścigi na rowerach. Jednym słowem uprawiamy sport wszechstronnie. Ale jak się tak gra ciągle między sobą, to zawody stają się mniej interesujące. Zwolaliśmy więc wielką naradę sportową i wydaliliśmy mecz w siatkówkę sąsiedniej szkole. W siatkówkę graliśmy dobrze, więc pewni byliśmy zwycięstwa. Na umówiony dzień przygotowaliśmy boisko i wszystkie koleżanki i kolegów, aby bili nam brawo i oglądali nasz sukces. Ale nasze zamierzenia poszły swoją drogą i wnik meczu swoją. Zaraz przed meczem niespodzianka. Nasi przeciwnicy przyszli równo dwójkami w mundurach harcerskich, ustawili się na komendę w dwurzędzie i przywitali nas okrzykiem. To nam trochę zaimponowało, bo trzeba przyznać, że u nas po rzadku nie było, krzyki, hałasy, każdy starał się być „ważny”. A potem wielka „blama” na boisku. Pokłóciliśmy się o stanowiska, aż sędzia zawodów zwrócił naszą uwagę. Tymczasem harcerze zawodnicy z drugiej szkoły, szybko i sprawnie ustawili się na boisku i... aż wstyd mi się przyznać, szybko dali nam takiego „lupnia”, że na wet nasi zwolennicy zaczęli gwizdać. Cóż, mieli wspaniałą technikę, a my, choć często graliśmy, ale bez techniki, ot tak, aby piłkę przepełnić na drugą stronę. Ich serwy i szczupaki rozbiły na szą drużynę w drobny mak.

Przegraną dopiero wywołała burzę w naszych „klubach”. Na nadzwyczajnym zebraniu wyleciały z funkcji oba zarządy, po czym zrobili się nieprzewidywany mecz bokserski pomiędzy uczestnikami zebrania. I odtąd z drużyną harcerską zaczęliśmy utrzymywać coraz częstsze kontakty. Najpierw sportowe, potem zaprosili nas na akademię, na boisko, wreszcie urządzili dla nas pokazową zbiórkę harcerską. Praca w harcerstwie zaczęła nas coraz bardziej interesować i imponować nam. Aż dziwnym nam się wydawało, że przed tym tak mało o niej wiedzieliśmy. Ale potrzeba było dopiero „odkrycia” Franka aby zrobić to co już dawno powinno było nastąpić. Franek na zebraniu samorządu szkolnego wysunął wniosek, aby zorganizować w naszej szkole drużynę harcerską. Ależ oczywiście, to jest konieczne, bez drużyny ani rusz, tam jest wspaniała praca młodzieżowa, instruktor sportowy, obóz letni, porządek, rozkaz; mundury — sypały się uwagi, jeden starał się przekrzyknąć drugiego. Potem udaliśmy się z delegacją do tej „naszej” drużyny, oni nam poradzili co mamy dalej zrobić, przyrzekli pomoc i paru funkcji na zastępowych u nas, w naszej drużynie, dopóki sami swoich nie wyszkolimy. Z komendy hufca przysłali nam drużynowego, morowego koleżę. Odrazu przypadł nam do serca. I teraz mamy już swoją drużynę harcerską, na razie na próbie ale jestem

najmocniej przekonany, że próbę zdamy jak najlepiej, bo trzeba widzieć nasz zapał, chęć do pracy, aby przekonać

się o tym. Od całej naszej drużyny przesyłam Ci harcerskie pozdrowienie. Czuwaj!
Edek Malina

Wysoki, sosnowy las urywał się nagle, odsłaniając wielką poiać gołej ziemi, gdzie niegdzie poprzerastanej rudymi plamami wrzesowisk i pokręconymi dziwacznie pędlami krzewów. Wiosenny, jeszcze chłodny wiaterek hulał sobie bez przeszkód po tej nagiej polanie, pogwizdywał wesoło hen w górze, wśród koron miarowo, majestatycznie kołyszających się smętych sosen. To znów ciekawie zaglądał pod mały okopcony kociołek wiszący nad ogniskiem na skraju lasu i co chwilę wydmuchiwał spośród kłęby siwego dymu. Uhu! Uhu! Ksztuśło się wśród gryzącego dymu dwóch kuchcików w harcerskich mundurach. Pocierali zaczerwienione oczy pociągali nosami i co chwila mieszała drewnianą łyżką w kociołku smakując z głośnym cmokaniem przygo-

towywaną strawę. Te Wojtek — odezwał się mniejszy zza kłębow pary i dymu — że bym nie zdawał na sprawność kucharza, to bym nie żądał siły nie utrzymała przy tej kuchni. Wolałbym sam 10 drzewek zasadzić — dodał i spojrzal tęsknym wzrokiem na szereg żwawo uwiłających się na polanie postaci w harcerskich mundurkach. To ich zastęp wybrał się na wycieczkę, na której chłopcy postanowili za sadzić kilkadziesiąt drzewek na wyrobie leśnym. Wiadomo przecież, że po wojnie mamy mało lasów, a chcemy, żeby ich było jak najwięcej, więc trzeba sadzić młode drzewka by poprawić nasz drzewostan. A przecież harcerze do brzo rozumieją, jakie znaczenie dla kraju mają lasy i kochają lasy. Takich polan, jak ta, na której sadzą drzewka harcerze z zastępu „Żubrów”

jest bardzo dużo w naszym kraju, tysiące i potrzeba tysięcy takich „Żubrów”; aby ziemia znów pokryła się szumiącym, pięknym lasem. Wiesz — rzekł ten wyższy, Wojtek — na ostatniej zbiórce zastępu, kiedy omawialiśmy dzisiejszą wycieczkę do lasu, postanowiliśmy, że ten przez nas zasadzony las, nazwiemy „lasem Żubrów” i będziemy do niego urządzać wycieczki, gdy podrobnie. Uhu! Uhu! — zakosztował się znów dymem, aż mu się oczy zalawiały. A mniejszy Józek zawzięcie mieszał bulgoczącą przyjemnie w kociołku zupę. Poczem zatępnął trochę łyżką, posmakował — „No, no — mruczał do siebie, kładąc głowę — nawet mama lepiej w domu nie ugotuje”. — Wojtek — krzyknął do towarzysza — Gwizd! na obiad, zupa gotowa!

Druhenkom z Łęczycy

Jak mogłem wywnioskować z Waszego listu, wstąpiłście niedawno do harcerstwa i jesteście jeszcze zupełnie poza właściwą pracą organizacyjną. Nie sądzę jednak, aby było aż tak źle, że nic nie umiecie. Przyszyście do harcerstwa, aby poznać życie i pracę zorganizowanej gromady dziewcząt, aby pokochać ideę wspólnej pracy, aby przygotować się do świadomej i czynnej służby dla narodu, opartej na jego umiłowaniu, bezinteresowności, karności obywatelskiej i honorze. Przez zbiórki, wycieczki, pracę i zabawę w zastępie wyrobicie w sobie te zalety. Widzicie więc, że w zastępie trzeba kształcić swój charakter, rozwijać swą ciężką fizyczną, a „nie umieć” można tylko wianania węzłów, nowej piosenki, czy znaków topograficznych na mapie. Ale i to po znacie. Technika harcerska jest bardzo ciekawa i na zbiórkach zastępu, a potem na obozie letnim dużo jej poznacie. Pracą w zastępie odkryje przed Wami wiele, wiele ciekawych rzeczy, a po

rzetelnej nauce i pracy dać Wam chwile wspaniałej, wspólnej zabawy, tym bardziej, że macie w szkole jak piszecie, — doskonałe warunki dla pracy drużyny. A zastępowa Wasza jest jedną z najstarszych korespondentów „Promyka” Lusja Binderówna, o której wiemy, że dużo serca i umiejętności kładzie w swoją pracę. Życzę Wam, byście jak najszybciej poznały harcerstwo i mam nadzieję, że następny list od Was utwierdzi mnie w tym przekonaniu.

Redaktor

SYNOWIE

Dwie kobiety czerpały wodę ze studni. Podeszła do nich trzecia, a jakiś staruszek przysiadł na kamieniu obok, aby odpocząć.

Mówi jedna kobieta do drugiej:

— Mój synek jest sprytny i silny. Nikt go nie zmoże!

— Mój śpiwka jak słowik. Nikt takiego głosu nie ma!

A trzecia kobieta milczy.

— Czemu ty o swoim synu nie mówisz? — zapytały sąsiadki.

— Cóż mówić? — odpowiada kobieta — „nie ma w nim nic osobliwego”.

Nabrały kobiety pełne wiadra wody i poszły. A staruszek za nimi.

Idą kobiety, przystają co chwila: ręce bolą, woda chłapie, w plecach łamie. Na spotkanie wybiega trzech chłopców. Jeden przez głowę koziołki fika, niczym akrobata Zachwyciło to kobiety.

Drugi piosenkę śpiewa, jak słowik trele wywodzi — słuchają kobiety...

A trzeci do matki podbiegł, wziął od niej ciężkie wiadra i ponosił je.

Kobiety pytają staruszkę: — No cóż? Jacy są nasi synowie?

— A gdzie oni? odpowiada staruszek. — Ja tylko jednego syna widzę!

Tłum. z ros. J. Bojar

Redaktor przeprasza uczestników 3 konkursu „PROMYKA” za to, że nagrody wysłał z opóźnieniem

KOCHANY „PROMYKU”!

Dawno nikt z nas do Ciebie nie pisał, aż nareszcie ja odważyłem się napisać. Mieliliśmy ostatnio dużo pracy w ogródku, ale już wszystko skończono, posiane i posadzone. Obecnie codziennie rano chodzimy do ogródka oglądać, jak nasze zagonki zaczynają zielenić się. Na kwietnikach białą się narcyz, a my się tak cieszymy, bo przecież to nasza praca. Przystąpiliśmy do współzawodnictwa, czyli zagonek będzie najładniejszy i wyda najlepszy plon. 1 Maja obchodziliśmy Święto Pracy. Byliśmy w Buczku, gdzie zebrały się wszystkie szkoły z naszej gminy.

Po południu wyświetlano dla nas krótkometrażowy film, następnie odbyła się akademicka pierwszomajowa, w której i my wzięliśmy czynny udział z czego byliśmy bardzo dumni.

Drogi „Promyku”, na zakończenie „Tygodnia Oświa-

ty” w naszej gminie odbyła się „Wystawa Książki. Nasza szkoła wystawiła biblioteczkę ofiarowaną przez Ciebie „Promyku”.

Pozdrowienia dla koleżanek i kolegów z „Promyka” oraz dla Pana Redaktora w imieniu dzieci ze szkoły w Woli Buczkowskiej przesyła

Marek Byjoch, kl. III.

OTO ZAGADKA, UŁOŻONA PRZEZ MARKA: — „Ma dwie ręce, dwie nogi i pierze”.

DROGI MARKU, DROGIE DZIECI Z WOLI BUCZKOWSKIEJ.

Stęskniłem się za Wami, kochane dzieciaki. Uradował mnie, Mareczku, swoimi listem. Wasza szkoła jest naprawdę szkołą pracy, dumni możecie być ze swego ogródka. Nie zapominajcie tylko napisać mi kto zwyciężył we współzawodnictwie. Ciekawi mnie także, na czym polegało Wasze

uczestnictwo w międzyszkolnej akademii 1-majowej. Cieszy mnie, że potrafiłście wziąć czynny udział w „Tygodniu Oświaty, Książki i Prasy”.

Wpłynę, Marku, na kolegów i koleżanki, żeby nie tylko odpowiedzieli na moje pytania, ale napisali więcej o swojej wsi i szkole.

Pozdrawiam serdecznie całą Waszą szkolną gromadkę.

Redaktor

KOCHANY „PROMYKU”!

My, uczniowie i uczennice klasy VI i VII szkoły ogólnokształcącej im. Kazimierza Promyka, w związku ze Świętem klasy robotniczej postanowiliśmy wykonać do wakacji, co następuje:

Dołożyć wszelkich starań, aby w drugim półroczu 49 roku szkolnego nie było ani jednego ucznia z oceną mniejszą niż ze sprawowania.

Będziemy usilnie pracować nad poszczególnymi przedmiotami nauczania, aby na naszych wykazach były tylko oceny bardzo dobre. Zorganizujemy pomoc koleżeńską dla słabszych koleżanek i kolegów, którym będziemy służyć radą i objaśnieniami. Przyrzekamy, że nie będziemy opuszczać lekcji bez ważnych powodów. Na lekcję będziemy przychodzić punktualnie. Podczas lekcji będziemy karni i uważni. Wszystkie prace domowe będziemy starannie wykonawać. W szko-

le będziemy się tak zachowywać, aby ułatwić pracę naszym wychowawcom i nauczycielom.

Pragniemy sprawić radość swym rodzicom i opiekunom przez polepszenie naszego zachowania i wyników w nauce. Przez osiągnięcie lepszych wyników w pracy szkolnej pragniemy stać się dobrymi obywatelami i budowniczymi socjalistycznej Polski, upodabniając się do tych robotników i pracowników umysłowych, którzy stanęli do współzawodnictwa pracy, aby przyspieszyć odbudowę i przebudowę naszej Ojczyzny.

Hasłem naszym jest:

„Pracą, pilnością i wytrwałością zdobędziemy dobre promocje do klas starszych”.

Giegień Cecylia
Klasa VI

DROGA CESIU!

Przypuszczam, że Wasz Czyn Majowa trwa, że kon-

sekwentnie staracie się wciąlać go w życie na każdej lekcji i nie zapominać o nim również w domu.

„Promyk” wierzy, że wywiążecie się ze swych zobowiązań.

Redaktor.

HENKOWI KABALCOWI
Dziękujemy za ładne rysunki.

„PIETRKOWI”

Ciesz się Twoją służbą na ambicją, aby ze „średniaka” stać się celującym uczniem. Pilny z Ciebie chłopiec, jeśli już teraz przygotowujesz się do egzaminów wstępnych. Samo nazwisko redaktora naczelnego i kierownika poszczególnych działów „Głosu Robotniczego” nie wiele Ci powie. Jeśli Cię to bardzo ciekawi, przyjdź do Redakcji, a wtedy poznasz ich osobiście.

Jako korespondent „Promyka” masz do tego prawo.

Redaktor.

Kronika Pabianic

KOMU WINSZUJEMY

Wtorek, dnia 17 maja

1949 r.

Dziś: Paschal.

K I N A

Kino „Polonia“ wyświetla film produkcji radzieckiej pt. „Cztery Serca“. Film dozwolony dla młodzieży od lat 10.

Kino „Robotnik“ wyświetla film pt. „Wielka Nagroda“. Dla młodzieży dozwolony.

Redakcja „Głosu Pabianic“: — Armii Czerwonej 19, tel. 287.

Godziny przyjęć interesantów: 11-13 i 16-18.

Wielka uroczystość w Belzalcie

41 gminnych instruktorów rolnych wyrusza w teren

Jesteśmy w Belzalcie pod Piotrkowem. Alejkami parku przy majątku PGR — Belzatka spacerują odświętnie ubrani młodzieńcy. To uczestnicy kursu dla gminnych instruktorów rolnych. Właśnie za chwilę rozpocznie się uroczystość zakończenia kursu. Korzystamy z wolnej chwili i rozmawiamy z kursantami.

— „Z kursu wyniosłem bardzo dużo — mówi kolega Osiewicz Zygmunt. Zdobyłem wiedzę fachową, zapoznałem się z szeregiem aktualnych zagadnień wsi. Jutro wyruszamy już w teren, idziemy tam, skąd przyszliśmy. Zdamy sobie całkowicie sprawę z tego, że w pracy swej napotykać jeszcze będziemy na poważne trudności. Ale my je pokonamy“.

— „Kurs był dla nas prawdziwym dobrodziejstwem, — mówi kol. Bembenista. Dopiero tutaj poznałem rolnictwo i to dobrze. Pozatym dokształciłem się w przedmiotach ogólnych“.

Rozmowę przerywa nam nadejście przedstawicieli władz z wojewodą Szymankiem i Dyrektorem Departamentu Nauki i Oświaty Rolniczej ob. Piglem na czele. Wszyscy udają się do udekorowanej sali, w której odbędzie się uroczyste zakończenie kursu. Głos zabiera wychowawca ob. Smoliński. W krótkich słowach wskazuje on na zadanie instruktorów rolnych, wyrażając jednocześnie przekonanie, że z obowiązków, które wzięli na swe barki uczestnicy kursu, wywiążą się należycie. Następnie składają sprawozdanie: kierownik kursu ob. Patora oraz sekretarze kół PZPR i SL. Po sprawozda-

niach zabiera głos Wojewoda Łódzki ob. Szymanek.

„Kurs ten ma szczególne znaczenie — mówi wojewoda — już jutro wyruszą w teren, idziecie na wieś przeorywać ugor wiejski, idziecie walczyć z zacofaniem i wstecnictwem. Wy i my — to razem właśnie ta siła, która zbuduje Polskę szczęśliwą, Polskę sprawiedliwości społecznej“.

W dalszym ciągu kolejno zabierają głos: przedstawiciel KC PZPR tow. Wiechna, Prezes Związku Samopomocy Chłopskiej, Dyrektor Działu Produkcji, Dyrektor Departamentu Nauki i Oświaty Rolniczej oraz przedstawiciel Komitetu Miejskiego PZPR w Piotrkowie. Mówcy wskazują na zadania instruktorów rolnych, podkreślając, że dobre wyniki w pracy uzależnione są od dalszego samokształcenia i współpracy w terenie.

Następnie 41 uczestników kursu otrzymuje z rąk wojewody Szymanka i Dyrektora Departamentu ob. Pigla dyplomy i nagrody. Z grupy tej wyróżnieni zostali za dobre wyniki w nauce: ob. ob. Kiwak i Makarski — za pracę społeczną — ob. Hołec — za pilność — Meszek.

Po części oficjalnej wszyscy udają się na obiad, w czasie którego, teraz już absolwenci kursu, wznoszą raz po raz okrzyki na cześć gości oraz śpiewają ludowe i partyzackie piosenki. Wspólna fotografia zamyka uroczystość.

(Be)

Zgierz woła o bursę

Zgierz może poszczycić się kilkoma nowoczesnymi urządzeniami szkolnymi.

Na terenie miasta znajdują się: Liceum Pedagogicz-

ne typu społecznego, Liceum Pedagogiczne typu pedagogicznego, Państwowa Szkoła Ogólnokształcąca, Liceum Handlowe, Gimnazjum Przemysłowe, Gimnazjum i Liceum Chemiczne „Boruta“, Szkoła Mechaniczna, Szkoła Przemysłowa oraz Publiczna Średnia Szkoła Zawodowa.

Do wymienionych szkół uczęszcza 2.293 uczniów, szkoły zaś podstawowe liczą 2.903. Prócz tego na terenie Zgierza (przy ul. Buczka) mieści się szkoła specjalna dla dzieci opóźnionych w rozwoju. Szkoła ta liczy 63 uczniów. Dzieci uczęszczające do niej pobierają naukę podstawową przy czym zastosowane są tutaj specjalne metody nauki i wychowania.

W planie 6-letnim projektuje się wybudowanie nowej szkoły przy ul. Nowotki 15. W Zgierzu jak więc widzimy znajdują się szkoły różnego rodzaju i typu. Fakt ten pociąga za sobą konieczność otworzenia bursy przy najmniej na 300 osób. Brak jej bowiem utrudnia uczęszczanie do wymienionych szkół młodzieży pochodzącej z terenów odległych. (Be)

Kobieta wótem gminy Sobótka

Wieś Sobótka, gmina Sobótka, powiat łęczycki w dniu 29 kwietnia br. przeżywała niecodzienne zdarzenie. W dniu tym została wprowadzona w urządowanie jako wójt gminy, tow. Irena Maj ohrzakowa.

Jest to pierwszy wypadek w powiecie łęczyckim, że tak odpowiedzialne stanowisko, gospodarza gminy, zajęła kobieta.

Starosta powiatowy — tow. Tomczak Jan w pięknych i podniosłych słowach wprowadził towarzyszkę Maj ohrzakową w urządowanie, wręczając nominację na wójt.

W sali zebrali się: radni gminni, pracownicy gminni i cały Zarząd Gminnej Rady Kobiectw. Obecny przy tej uroczystości był inspektor Samorządu Gminnego ob. Lenardt Wł., który złożył życzenia owocnej pracy.

W imieniu Ligi Kobiectw przemówiła tow. Sobocka Irena — życząc jak najlepszych wyników pracy nowemu wójtowi.

I. S.

Junaczki SP w pracy społecznej

Obozy społeczne Hufców Żeńskich „SP“, mają na celu uświadomienie społeczeństwu wiejskiego, prowadzenie dzieł społecznych, prace społeczne, podniesienie higieny na wsi, oraz pomoc fizyczną w pracach rolnych.

W roku bieżącym w miesiącu lipcu, będzie zorganizowany oboz społeczny w gminie Sulmierzyce, w którym wezmą udział aktywne ZMP-ówki z Hufców Szkolnych przy: Państwowym Gimn. i Lic. Handlowym, 11-letniej Szk. Ogł.kształc., Państwowym Gimnazjum Ogólnokształcącym w Kobieliach Wielkich. Łącznie 35 junaczek. Junaczki te zostały wytypowane przez komendantki Hufców Szkolnych. Selekcja

ich na szczeblu powiatowym została przeprowadzona w dniu 4 maja br. przy obecności przedstawicieli Kom. Woj., Kuratorium i Komendy Powiatowej. Z obecnych na selekcji 47 junaczek wytypowano 35. Przy typowaniu wzięto pod uwagę wyrobień społecznych junaczek. W czasie trwania obozu społecznego junaczki wezmą pod opiekę 12 gromad gminy Sulmierzyce, gdzie poprowadzą dziecięce, udekorują świetlice wiejskie oraz pomogą w pracy rolniej, przy żniwach i sianokosach.

Wytypowane junaczki spełniać należyce powierzone im prace i przyczyniać się do podniesienia poziomu życia i higieny w gminie Sulmierzyce.

Interrelacje naszych Czytelników

Uporządkować postój dorożek na ulicy Podrzecznej

Ob. Redaktorze! Przy zbiegu ulicy Podrzecznej i Sienkiewicza znajdu-

je się postój dla dorożek konnych. Przez cały dzień stoi tu kilka dorożek, nie więc dziwnego, że w cieplejsze dni w promieniu kilkudziesięciu metrów jest zatrute powietrze od sterty nieuprzątniętych konskich nieczystości.

Wyda mi się, że właściciele dorożek, dla dobra mieszkańców ul. Podrzecznej, powinni dbać o czystość na miejscu postoju. Zarząd Miejski mógłby miejsce postoju wyłożyć płytami chodnikowymi, aby łatwiej można było utrzymać porządek. Nadmienię także, że w pobliżu znajduje się budynec Starostwa Powiatowego, do którego co dzień przyjeżdżają setki interesantów, którzy narażeni są na przeziębiecie przez „zadżumioną“ strefę.

Mam nadzieję, że niewielka inwestycja ze strony Zarządu Miejskiego tak załatwienie płyty na postoju przyczyni się do podniesienia stanu sanitarnego ul. Podrzecznej.

Czytelnik „Głosu“ z ul. Podrzecznej

Ośrodek sanitarny w Chodowie

W ramach czynu pierwszomajowego w Państwowym Majątku Rolnym Chodów otwarte zostały Ośrodki Sanitarne, który obsługiwać będą pracownicy majątków, oraz ludność rolniczą z okolicznych gromad.

Złóż ofiarę na Odbudowę Warszawy

Lekarze łódzcy dla rolników z terenu województwa

Do wielostronnych form pomocy, jaką udziela miasto wsi, należy między innymi, opieka lekarska nad ludnością chłopską.

W celu uzyskania dokładnych danych jak opieka ta przebiegać będzie we wsiach województwa łódzkiego — Korespondent „Głosu Robotniczego“ przeprowadził wywiad z dyrektorem Łódzkiej Ubezpieczalni dr. Marzyńskim.

Jaka jest ilość lekarzy na terenie województwa? I czy obecny stan liczebny jest zadowalający?

W terenie jest dwustu osiemdziesięciu kilku lekarzy. Brak określić można ścisłą cyfrą 77.

Kiedy wyjechały w teren pierwsze ekipy?

Akcję podjęła partia i OKZZ. W Komitecie Wojewódzkim PZPR odpowiedziałny jest tow. Klepacki, w OKZZ tow. Kulczycki. Pierwsza ekipa wyjechała 10 kwietnia br. Dotychczas odwiedziłyśmy powiaty: Aleksandrów, Konstantynów i Zgierz.

Jaki jest skład ekipy?

Przeciętnie 5—8 lekarzy, plus 2 lub 3 sanitariuszki.

Jakich specjalności lekarze są najbardziej potrzebni?

W początkowo projektowa-

ny skład wchodził lekarz: wewnętrzny, dziecienny, chirurg ewentualnie ginekolog, laryngolog, okulista i dentysta.

Obecnie posyłamy dodatkowo dwóch dentystów i dwóch internistów.

Czy wyjeżdżający otrzymują jakieś wynagrodzenia?

— Praca jest całkowicie honorowa, bo wiele lekarzy zrozumiało obowiązek społeczny.

— Ile jest ekip i jak często wyjeżdżają?

— Wyjeżdża 5 ekip tygodniowo.

— Jaki jest stosunek chorego, do lekarza przyjeżdżającego z ekipą na wieś i jakie trudności są najcięższe do pokonania?

— Początkowo wieś była nie przygotowana zupełnie. Ludzi cechowała nieufność i podejrzliwość. Zdarzyło się, że w czasie całonocnego pobytu załatwiliśmy jednego pacjenta. Rola nasza polegała nie tylko na leczeniu, lecz równocześnie na uświadamianiu wsi, a tym samym zapobieganiu chorobom. Obecnie stosunki w powiatach uległy całkowitej zmianie. W czasie ostatniego wyjazdu, z ekipą pojechało 16 lekarzy i pracy mieli mnóstwo, ludność przyjeżdżała ich serdecznie.

— Czy akcja jest subwencjonowana?

— Owszem. Obecnie otrzymaliśmy 700 tysięcy zł. z Wojewódzkiej Rady Narodowej.

— Jakich są warunki higieniczne na wsi?

— Powiem tylko, że na 3.960 gromad w województwie łódzkim, jest zaledwie 130 racjonalnych studzien. Wiele jest bardzo zaniedbanych i dlatego też przed ekipami lekarskimi jakie wysyłamy w teren stoi olbrzymie zadanie: po pierwsze leczenie chorych, po drugie uświadamianie ludności wiejskiej w sprawach higieny, uświadamianie matek odnośnie wychowania i pielęgnacji dzieci. Zadanie wyrównania po prostu zaniedbań, na jakie przez lata sanacyjnych, a potem okupacyjnych rządów, cierpiała wieś polska.

Dzieci chłopskie kształcą się w Wolborzu

W Wolborzu znajduje się średnia szkoła, prowadzona pod protektorem Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego. Szkoła mieści się w pałacu położonym malowniczo nad stawem. Uczy się tu około 240 młodzieży przeważnie pochodzenia chłopskiego.

Szkoła została zorganizowana trzy lata temu przez miejscowych chłopów przy współudziale dyrektora Kornszelewskiego, który rozpoczął tu swą pracę nauczyciel.

Wędrówka po województwie

ZGIERZ

Zarząd Miejski w Zgierzu sięczy zł. na skanalizowanie miasta.

Do prac związanych z skanalizowaniem przystąpi się już wkrótce.

SKIERNIEWICE

Warsztaty reperacyjne przy miejscowym browarze w ramach Czynu 1-majowego naprawiły i przeprowadziły konserwację kilku siewników.

Siewniki te są własnością ośrodka maszynowego w Grzymkowie. (be)

Zwiększyła się uprawa roślin przemysłowych

Na terenie całego powiatu kutnowskiego zakończona została już wiosenna akcja siewna, w czasie której obsiano 1563 ha ziemi pszenicą jara, 7046 ha owsem, 3.708 ha jęczmieniem, 2138 burakiem cukrowym, 410 ha rzepakami i 7401 ha oddano pod uprawę ziemniaków.

Plan zasiewów zrealizowany został w stu procentach w wyznaczonym terminie, a to dzięki dostatecznej ilości nawozów sztucznych i sprawnie działającej w terenie pomocy sąsiedzkiej. W stosunku do ubiegłego roku zwiększono o 15 procent u-

prawę roślin przemysłowych jak buraków cukrowych, ziemniaków, i roślin pastewnych motylkowych.

Założono również bloki na sienne we wsiach samopomocowych, oraz w gromadach zamieszkałych przeważnie przez małorolnych. W blokach tych 49 ha obsiano pszenicą jara, 72 ha jęczmieniem, 250 ha owsem. Zorganizowano również poletka doświadczalne demonstracyjno-nawozowe: 5 poletek z jęczmieniem, 6 z owsem, 2 poletka z pszenicą jara, 3 z rzepakami jarym, oraz 5 poletek na łąkach.

Referat Rolny posiada formy na silosy

Referat Rolny przy Starostwie Powiatowym w Kutnie zawiadamia rolników, którzy chcą pobrać silosy w swych gospodarstwach z własnych funduszy. Ze

moga korzystać z form, które posiada Referat Rolny.

Formy te można wypożyczyć bezpłatnie ze starostwa powiatowego.

TEATR

**PAŃSTWOWY TEATR
WOJSKA POLSKIEGO
w Łodzi, ul. Jaracza 27**

Dziś o godz. 19.15 „Młoda Gwiazda” A. Fiedorowa. Porywająca idea utworu, jego dynamiczny realizm, znajdujący tchnący wyraz w wykonaniu utalentowanej młodzieży aktorskiej. Reżyseria Ludwika René. Dekoracje Józefa Rachwałskiego.

**TEATR KAMERALNY
DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34.**

Dziś i codziennie o godzinie 19.15 sztuka Stewarta „GWIAZDA STEVENSONA”. Kasa czynna od 11-tej do 18-tej i od 15-tej. Tel. 123-02.

**TEATR „MELODRAM”
ul. Traugutta 18 (Gmach
O. K. Z. Z.).**

Dziś o godzinie 17.30 doskonała francuska komedia E. Augiera i J. Sandeau pt. „Zięć pana Poirier”. Wszystkie miejsca sprzedane. Passe-partout nieważne.

**TEATR KOMEDI MUZYCZNEJ
„LUTNIA”
Piotrkowska 243**

„DZWONY Z CORNEVILLE”.

**TEATR „OSA”
Traugutta 1 tel. 272-70**

Codziennie o 19.30, w niedzielę i święta o 16 i 19.30 „RYCERZ SZALONY” z A. Dymasz.

**TEATR LALEK „ARLEKIN”
Łódź, ul. Piotrkowska 150 tel. 258-09**

Codziennie prócz poniedziałków o godzinie 17-tej KOLOROWE PIOSENKI. Franta. W niedzielę i święta dwa widowiska o 15-tej i 17-tej. Kasa czynna od godziny 10-tej.

kina

ADRIA — „Opowieść o Prawdziwym Człowieku”.

BALTYK — „Za Wami pójdą inni”.

BAJKA — „Dwulicowa Kobieta”.

GDYNIA — „Program Aktualności Kraj. i Zagr. Nr. 21”.

HEL (dla młodzi) — „Wieczna Ewa”.

MUZA — „Jasna Droga”.

POLONIA — „Za Wami pójdą inni”.

PRZEDWIOSNIE — „Rzym miasto otwarte”.

ROBOTNIK — „Cezar i Kleopatra”.

ROMA — „Paganini”.

REKORD — „Pepita Jimenez” dla dorosłych — „Znak Zorro” dla młodzi.

STYLOWY — „Daleka Droga” dla młodzieży „Rudzielec”.

SWIT — „Góra Dziewcząt”.

TATRY — „Kulisy Wielkiej Rewii”.

TECZA — „Pieśń Tajgi”.

WISLA — „Podróż w Nieznane”.

WŁÓKNIARZ — „Podróż w Nieznane”.

WOLNOSC — „Za Wami Pójdą inni”.

ZACHĘTA — „Nikt nic nie wie”.

SPORT

Kiedy jak nie w maju ma się ożywić współzycie sportowców miast ze sportowcami wsi?

Już od kilku miesięcy rozpoczęliśmy wielką ofensywę na odcinku usportowienia wsi. Szkoli się już kadry przodowników kultury fizycznej na wsi. Są fundusze na sprzęt, urządzenia i szkolenie. Powstały Rady Sportu Wiejskiego: Główna, Wojewódzkie, Powiatowe i Gromadzkie. Powstają komórki sportu wiejskiego, pod nazwą LZS (Ludowych Zespołów Sportowych). Na terenie województwa łódzkiego jest ich już 172. Żyje i pogłębia się front zbliżenia wsi z miastem i miastami ze wsią. Akcja ta przynosi piękne owoce na wielu polach i w wielu dziedzinach codziennego życia.

Sport nie może pozostać w tyle za innymi. Nie może, ze względu na swe oblicze masowości i powszechności oraz ze względu na swój społeczny charakter. Wyłom w pewnego rodzaju separowaniu się sportu miejskiego od wsi uczynił już, jakżeśmy donosili, niektóre Zrzeszenia Sportowe, jak np. łódzka „Gwardia”, „Związek kowiec”, „Spójnia”, „Kolejarz”, „Metalowiec” i „Włóknarz”, które wzięły pod swą opiekę po jednej wsi z terenu całego województwa. Wsie te zostaną przez wymienione Zrzeszenia zorganizowane pod względem sportowym, wyposażone w sprzęt i raz nawia-

zany kontakt będzie utrzymywany na drodze normalnych, właściwych przyjaźni, stosunków sportowych, kulturalnych, towarzyskich i oświatowych.

Przykład wymienionych Zrzeszeń powinien zachęcić nasze miejskie kluby sportowe, a zwłaszcza koła i mło-

dzież szkolną do nawiązania bliższych i serdecznych stosunków sportowych z dowolnie wybraną przez siebie wsią. Po bliższe informacje w tej sprawie należy się zgłaszać do Woj. Rady Sportu Wiejskiego (ul. Narutowicza 59) lub do Woj. Urzędu Kultury Fizycznej.

Łucznicy ze Zgierza zwyciężają w Poznaniu

W dniach 7 i 8 maja odbyły się w Poznaniu wielkie zawody łucznicze o mistrzostwo Międzynarodowych Targów Poznańskich. Na zawodach tych wielki sukces odnieśli łucznicy Zgierza, zajmując tak w konkurencji indywidualnej jak i zespołowej pierwsze miejsca.

Wyniki indywidualne: 1) Skrzypkowski (Boruta Zgierz) — 1.187 punktów; 2) Just (Bo-

ruta Zgierz) — 1.078 p.; 3) Szymus (Gwardia Kraków) — 959 p. Wyniki zespołowe: 1) ZKS Boruta (Zgierz) — 2.896 p.; 2) Gwardia (Kraków) — 2.512, 3) Związkowiec (Kraków) — 1.778, 4) Cegielski (Poznań), 5) Hufiec SP (Poznań), 6) Cegielski II (Poznań), 7) Unia (Poznań), 8) Poczłowiec (Gdynia).

Sztafeta — Maraton dla uczczenia Kongresu Zw. Zawodowych

WARSZAWA (obsł. wł.). Zrzeszenie Sportowe „Spójnia” organizuje dnia 1 czerwca, w ramach imprez sportowych ku czci Kongresu Związków Zawodowych Sztafetę-Maraton w Parku Paderewskiego w Warszawie. Trasa sztafety, wynosząca 45 km., podzielona zostanie na 100 odcinków, po 450 m. każdy.

W konkurencji kobiet sztafeta rozgrywana będzie na dystansie 1.800 m (18 odcinków). Na tej samej trasie rozgrywany był w kwintu bieżący roku wyścig kolarski o puchar gen. Konarskiego. W sztafecie wezmą udział reprezentacje 9 zrzeszeń sportowych związków zawodowych.

Doskonałe wyniki sportowców radzieckich

MOSKWA (obsł. wł.). W finałowych spotkaniach ogólnoradzieckiego turnieju ciężarowców tytuły mistrzów zdobyli: w wadze piórkowej — Anaczuk, uzyskując najlepszy wynik w rwanie oburącz — 87,5 kg; w lekkiej — Kuznie-

cow — rwanie oburącz — 97,5

kg; w średniej — Szczetnikow, a w ciężkiej — Kalinin.

W turnieju uczestniczyli reprezentacje poszczególnych Republiki oraz Moskwy i Leningradu. Drużynowo zwyciężyła reprezentacja Republiki Rosyjskiej, której zawodnicy zdobyli większość pierwszych miejsc.

W Jerewanu odbył się trójmecz lekkoatletyczny, między Gruzją, Armenią i Azerbejdżanem. Podczas tych zawodów Popkow przebiegł w ciągu godziny 12.594 km.

W biegu na 100 m w konkurencji kobiecej zawodniczka Gokiel uzyskała czas 12,3 sek., co jest nowym rekordem Gruzji.

Najmłodsza mistrzyni sportu — 15-letnia Hnykina przebiegła 200 m w 26,5 sek. i skończyła w dal 5,37 m. Bieg na 100 m wygrał Sanadze w czasie 10,9 sek. Wyniki te, jak na początek sezonu, są doskonałe.

W piątek zebranie

Z. K. S. „Ogniwo”

Zarząd Z.K.S. „Ogniwo” podaje do wiadomości członków Zarządu, że posiedzenie Zarządu i kierowników sekcji odbędzie się w piątek, dnia 20 maja r.b. o godz. 18-tej w lokalu Klubu przy ulicy 11-go Listopada Nr 30. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Z „Biegów Narodowych” w Łodzi

W niedzielę odbyły się na stadionie LKS Włóknarza duże „Biegi Narodowe”, które wyłoniły reprezentację Łodzi na bieg wojewódzki. Przed biegiem zawodniczek Liceum Pedagogicznego nie zapominają o masażu. Przed startem zawodnicy przedefiniowali przed trybunami, a na pierwszy ogień poszły dziewczęta w wieku od 15 do 17 lat.

GŁOS
organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redaguje:
Kolegium Redakcyjne.
Wyd. wca: RSW „Prasa”.
Adres Redakcji: Łódź, Piotrkowska 66, III p.
Druk:
Zakłady Graficzne R. S. W.
„Prasa” Łódź, ul. Zwirki 17.
tel. 205-42.

Telefony:
Redaktor naczelny: 216-14
Zastępca red. naczel.: 216-05
Sekretarz odpowiedzial.: 216-23
Sekretariat ogólny: 223-29
Dział partyjny: 223-29; 224-25
wewn. 18

Dział korespondentów
robotniczych i chłop-
skich oraz redaktorów
kaset ścieżkowych: 219-62
Dział mutacji: 218-11
Dział młesk i sport: 254-21
wewn. 5 i 11

Dział ekonomii: 223-29
Dział rolny: wewn. 9 — 224-21
Redakcja nocna: 172-31; 156-81
Koleportaż:
Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-22
Administracja: 268-62
Dział ogłoszeń: 111-50
Łódź, Piotrkowska 66, tel. 111-50

Teodor Dreiser Tragedia Amerykańska

— Od poznania jej i do poznania panny X.
— Potem więc nie kochał już jej oskarżony?
— Nie mogę powiedzieć, że bym zupełnie nie kochał. Lubie ją... nawet bardzo, ale już nie w tym stopniu, co dawniej. Lubie ją może więcej niż kogoś innego.
— A kiedy to było? Od początku grudnia, zdaje się, do końca kwietnia czy maja?
— Tak... zdaje się...
— A w tym właśnie czasie żyliście ze sobą w ścisłym stosunku?
— Tak.
— Jakkolwiek oskarżony już jej nie kochał?
— Tak... jednak było — odpowiedział Clyde, zaważszy się z lekką.
— Publiczność robiła kiepskie dowcipy usłyszawszy tak intymne szczegóły.
— A tymczasem oskarżony wieczorami, nie troszcząc się wcale, że ona siedzi tak samotnie w swym małym pokoiku tak wierna i oddana, chodził na bale, zabawy, odbywał wycieczki samochodami, pozostawiając ją w opuszczeniu.
— Ależ ja się ciągle nie bawiłem!
— Jak to? Czy nie słyszeliśmy zeznań panów: Tracy, Embulla i jego siostry, Fryderyka Selisa i Franka Har-

rieta, i Burcharda Taylora o tym? Czy oskarżony nie słyszał?

— Słyszałem.
— Czyżby więc kłamali?
— Mówili prawdę, o ile ja pamiętałem.
— Czyż nie mogli dokładnie pamiętać?
— Co dzień nie bawiłem się, co najwyżej ze dwa... może trzy razy na tydzień... czasami cztery.
— A resztę czasu poświęcał pannie Alden?
— Tak.
— Czyżby to ona właśnie o tym pisała w swym liście?
— Mason znów wziął jeden z listów i czytał:

„Prawie każdej nocy, począwszy od tego nieszczęsnego wieczoru przed Bożym Narodzeniem, jestem teraz sama.”

— Ona więc kłamie, prawda? — warknął Mason groźnie. Clyde rozumiał, że niezbyt bezpiecznie pomawiać będzie Roberta o kłamstwo, cicho więc, z zawstydzeniem odpowiedział:

— Nie, nie kłamie. Mimo to spędzałem z nią wieczory od czasu do czasu.
— Czy słyszał oskarżony zeznanie państwa Gilpin, którzy wiedzieli, że począwszy od grudnia panna Alden zawsze samotnie prześladywała w swym pokoiku. Martwili się o nią, uważali to za nienaturalne, chcieli ją zapraszać do siebie, lecz ona odmawiała stale. Słyszał oskarżony te zeznanie?

— Słyszałem.
— I upiera się przy swoim, że był z nią? — Tak.

— I to w tym czasie, gdy kochał się w pannie X i kochał jej towarzystwa?

— Tak.
— I licząc na to, że będzie się mógł z panną X ożenić?

— Istotnie myślałem, że będę mógł się z nią ożenić.
— I utrzymywał stosunek z panną Alden, gdy inne uczucie zabierało mu czas?

— Tak... utrzymywałem — bąkał Clyde, przygnębiony nędznym obrazem swego charakteru. W głębi duszy nie sądził tak źle o sobie, bo czyż ci wszyscy jego młodzi towarzysze zabaw w Lycurgus nie robili tego samego, czyż nie słyszał o tym?

— Czy oskarżony zwrócił uwagę na to, że obrońcy jego wymyślili bardzo łagodny termin, nazywając go tchórzem? — sztychł Mason.

Zanim Belknap wniósł sprzeciw przeciw takiemu stawianiu kwestii, ciszę panującą w tej długiej, wąskiej sali przerywał gromki głos jakiegoś rozwiścieconego słuchacza:

— Czemuż nie zakatrupią od razu tego bydlaka! nie skończą z nim od razu?

Przewodniczący zadzwonił gwałtownie i kazał aresztować sprawcę zamieszania, a tych, którzy powstał z miejsca wyprowadzić z sali.

Po uciśnieniu audytorium Mason ciągnął dalej:

— Oskarżony powiedział, że opuszczając Lycurgus nie miał zamiaru poślubić panny Alden, chyba, że nie udałoby się uspokoić jej w inny sposób.

— Tak, rzeczywiście myślałem o tym.

C. d. n.